

## Utkast - Utredning sammanslagning förskola i Hyltebruk

Anton Larsson, Tillväxt- och organisationsstrateg  
[anton.larsson@hylte.se](mailto:anton.larsson@hylte.se)

## Innehållsförteckning

2020-09-2324594.....	1
Utkast - Utredning sammanslagning förskola i Hyltebruk .....	1
Anton Larsson, Tillväxt- och organisationsstrateg.....	1
anton.larsson@hylte.se .....	1
SAMMANFATTNING.....	3
1. UPPDRAG.....	4
1.1 BAKGRUND .....	4
1.2 SYFTE.....	4
2. REDOVISNING .....	4
2.1 REDOVISNING AV UPPDRAGET .....	4
2.1.1 Nuläge kostnader .....	4
2.1.2 Behov av förskoleplatser i Hyltebruk.....	6
2.1.3 Förslag på sammanslagning av förskolor .....	8
2.1.3.1 Kostnadsberäkning .....	10
2.1.3.2 Samordningsvinster .....	11
3. SLUTSATSER.....	11

## SAMMANFATTNING

Den 24 april gav kommunstyrelsen kommunledningskontoret i uppdrag att förhyra lokaler för att kunna samordna Hyltebruks förskolor på två enheter. Uppdraget skulle genomföras under förutsättning att det är ekonomiskt fördelaktigt samt skapar samordningsvinster. Denna utredning utreder ekonomiska konsekvenser och eventuella samordningsvinster vid en sammanslagning av förskolorna Tallen, Lönner och Kantarellen i Hyltebruk.

I dagsläget finns totalt 290 förskoleplatser i Hyltebruk. Utredningens bedömning är att det under kommande år kommer behövas 270 platser. En ny förskola bör därför innefatta 120 förskoleplatser. Dagens kostnader för personal och drift, för förskolorna Tallen, Lönner och Kantarellen, uppgår till 15 392 tkr årligen. Uppskattade kostnader för en ny större förskola uppgår till 16 934 tkr. Därtill kommer investeringar krävas som utredningen uppskattar till 700 tkr. Utfallet av den nya förskolans årliga kostnader påverkas dock av i vilken mån kommunen lyckas rekrytera behöriga förskolelärare.

Utredningen bedömer att en sammanslagning av Kantarellen, Tallen och Lönner skulle medföra flera samordningsvinster. Utifrån personalens perspektiv underlättas planeringen av verksamheten, samt rektor och administratör får färre enheter att jobba emot. Det blir fördelar för barnen som får mer kontinuitet i sin vardag och som inte behöver byta enhet vid exempelvis klämdagar. Det går även att genomföra samordnade vårdnadshavarmöten och vårdnadshavarråd. Utredningens övergripande bedömning är att en sammanslagning skapar bättre förutsättningar för att utveckla verksamheten.

# 1. UPPDRAG

## 1.1 BAKGRUND

Barn- och ungdomsnämnden begärde i samband med budgetprocessen 2019 en möjlighet att sammanslå förskolor i Hyltebruk, då kontoret såg att behovet av förskoleplatser skulle bli lägre framöver, samt att en sammanslagning skulle innebära samordningsvinster.

Den 24 april gav kommunstyrelsen kommunledningskontoret i uppdrag att förhyra lokaler för att kunna samordna Hyltebruks förskolor på två enheter. Uppdraget ska genomföras under förutsättning att det är ekonomiskt fördelaktigt samt skapar samordningsvinster. Ekonomiska konsekvenser och eventuella samordningsvinster behöver därför utredas.

## 1.2 SYFTE

Denna utredning syftar till att utreda ekonomiska konsekvenser och eventuella samordningsvinster vid en sammanslagning av förskolor i Hyltebruk. Att planera för en eventuell sammanslagning av förskolor förutsätter en prognos för det framtida behovet av förskoleplatser, varför även detta utreds.

# 2. REDOVISNING

Utredningen redovisas som följer. Kapitel 2.1.1 beskriver nuläget för Hyltebruks förskolor, sett till organisation och kostnader för verksamheten. Kapitel 2.1.2 redovisar olika scenarion för hur behovet av förskoleplatser kommer se ut i framtiden. I kapitel 2.1.3 redovisas ett förslag på hur en ny förskola i Hyltebruk kan organiseras, samt en redogörelse för vilka ekonomiska konsekvenser och samordningsvinster detta kan medföra.

Utredningen har genomförts i samarbete mellan kommunledningskontoret och barn- och ungdomskontoret. Deltagare i arbetsgruppen har varit kommunchef, controller, tillväxt- och organisationsstrateg, samt rektor för förskolorna i Hyltebruk.

## 2.1 REDOVISNING AV UPPDRAGET

### 2.1.1 Nuläge kostnader

Idag finns det fyra förskolenheter i Hyltebruk; Sörgården, Kantarellen, Tallen och Lönnen. Tabellen nedan redovisar hur många avdelningar varje enhet har, samt hur många förskoleplatser de har. I dagsläget finns totalt 290 förskoleplatser i Hyltebruk.

Figur 1. Förskolenheter i Hyltebruk

Enhet	Antal avdelningar	Antal barn
Kantarellen	2	40
Tallen	3	60
Lönnen	2	40
Sörgården	6	150

## Utkast - Utredning sammanslagning förskola i Hyltebruk

I barn- och ungdomskontorets initiala begäran om att sammanslå förskolor utgick kontoret från att de tre minsta enheterna Kantarellen, Tallen och Lönnen skulle slås samman. Denna utredning har samma utgångspunkt och kommer därför inte beskriva kostnader och personalstyrka närmare för Sörgården.

Eftersom utgångspunkten i utredningen är att jämföra de totala kostnaderna för Kantarellen, Tallen och Lönnen, redovisas kostnaderna sammanställt och inte uppdelat per enhet. De totala budgeterade kostnaderna för Kantarellen, Lönnen och Tallen 2020 redovisas i Figur 2.

Figur 2. Sammanställning kostnader – Kantarellen, Tallen och Lönnen. Budget 2020 (tkr)

<b>Personalkostnader</b>			
	<b>Antal</b>	<b>Beräknad årslön</b>	<b>Budget</b>
Förskolelärare	4	558	2 332
Barnskötare	20	441	8 995
Specialpedagog	0		
Sammanställt personalkostnader			11 227
<b>Driftskostnader</b>			
			<b>Budget</b>
Hyra			2 504
Kapitalkostnader			48
Lokalvård			282
Vaktmästeri*			0
EI, bränsle**			49
Måltider/kost***			978
Förbrukning m.m.			293
Sammanställt drift			4 165
<b>Totalt</b>			<b>15 392</b>

\* Vaktmästeri ingår i hyran för Kantarellen och Tallen. Vaktmästeri på Lönnen faktureras efter beställningar.

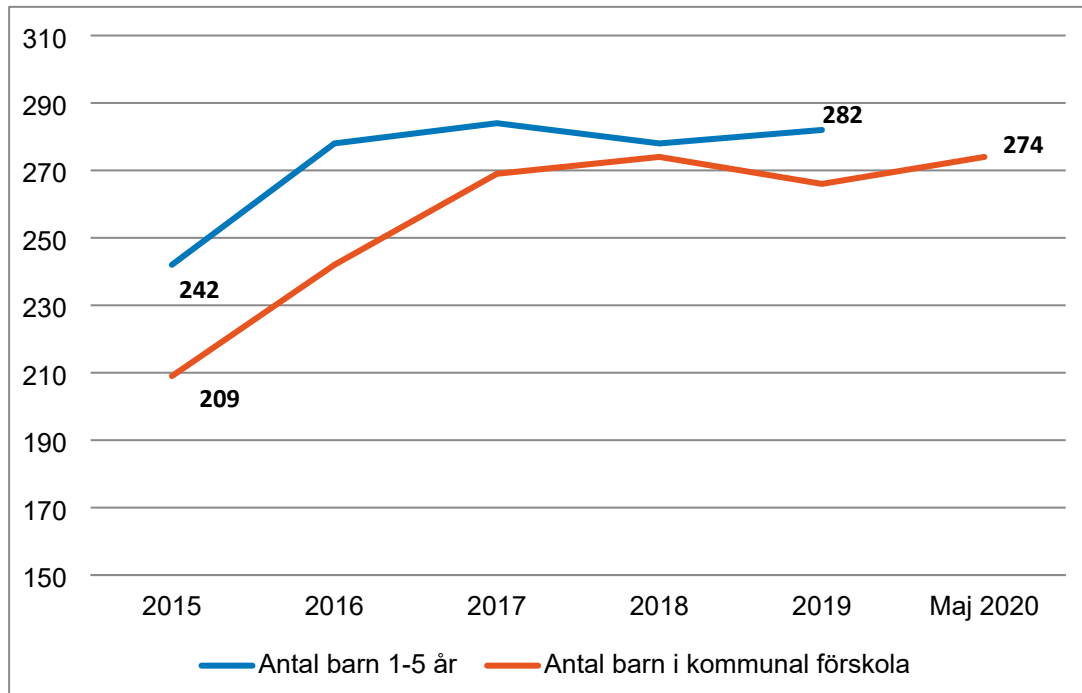
\*\* Endast Lönnen

\*\*\* Transporten för kost uppgår till totalt 28 806 kr för all förskoleverksamhet i kommunen

## 2.1.2 Behov av förskoleplatser i Hyltebruk

Mellan åren 2015 till 2018 ökade Hylte kommuns befolkning. Detta har även inneburit att antalet barn i förskola har ökat de senaste åren. Figur 3 redovisar antalet barn 1-5 år i Hyltebruk, samt antalet barn i förskola i Hyltebruk (ej inräknat Kyrkbacken), i december månad varje år mellan 2015 till 2019, samt för maj 2020.

Figur 3. Antal barn 1-5 år och antal barn i förskola, Hyltebruk 2015 – 2019



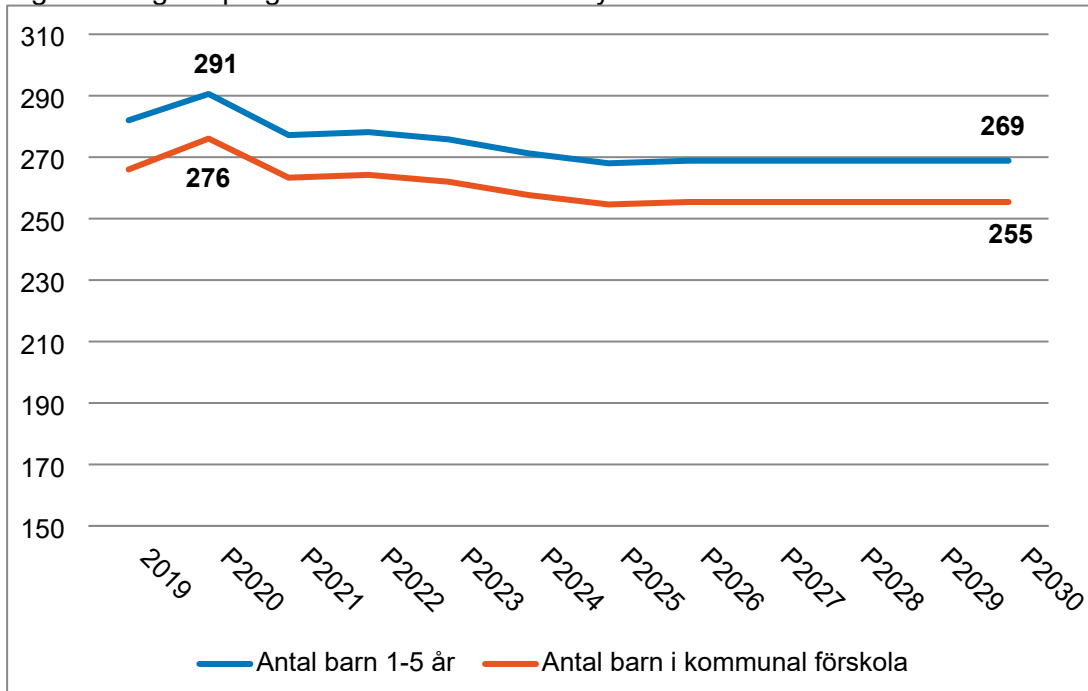
Källa: SCB och kommunens egen rapportering

I december 2015 var det totalt 209 barn i kommunal förskola i Hyltebruk. I maj 2020 är det 274. Antalet barn i åldrarna 1-5 år i Hyltebruk tätort har ökat från 242 till 282.

Det finns svårigheter med att prognostisera befolkningens mängd i Hyltebruk. Mellan åren 2018 och 2019 minskade kommunens totala befolkning, medan befolkningen i Hyltebruk ökade från 4141 till 4152. Det har alltså inte gått att se samma utflyttning i Hyltebruk som i vissa andra områden i kommunen. Utredningen har därför tagit fram två möjliga scenarion för antalet barn i åldrarna 1-5 år i Hyltebruk. Figur 4 visar ett scenario som är mer negativt, med en större utflyttning. Figur 5 visar ett mer positivt scenario, där man till större del bibehåller den befolkning som kom till Hyltebruk mellan 2015 till 2017. I båda graferna redovisas även hur detta kan förväntas påverka behovet av förskoleplatser.

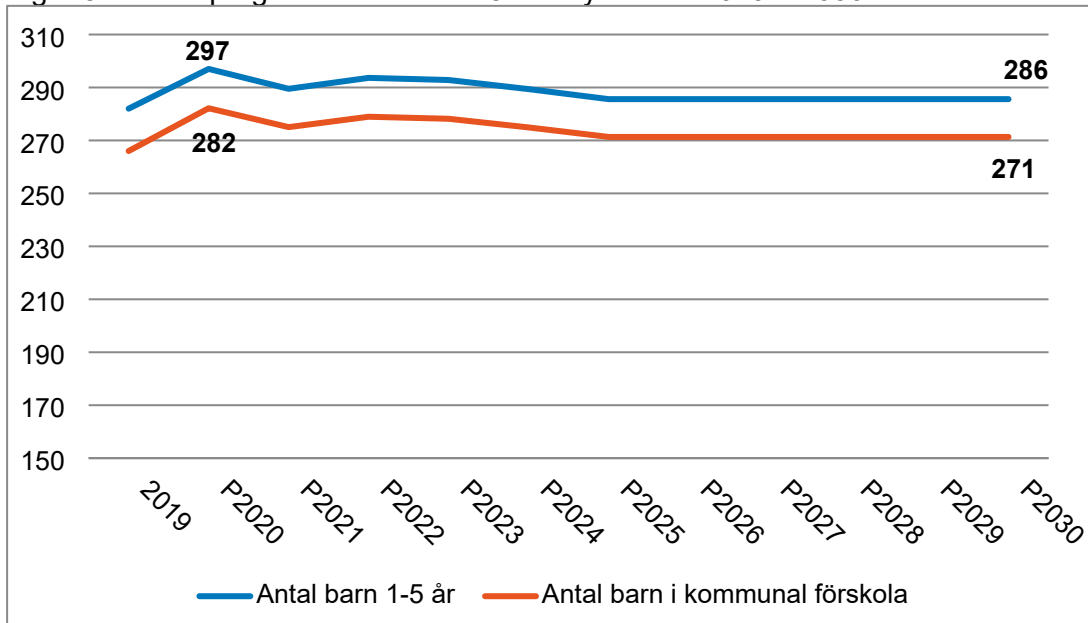
## Utkast - Utredning sammanslagning förskola i Hyltebruk

Figur 4. Negativ prognos antal barn 1-5 år i Hyltebruk. 2019 – 2030



Prognosen baseras på tidigare siffror om barnafödande, invandring och in- och utflyttning

Figur 5. Positiv prognos antal barn 1-5 år i Hyltebruk. 2019 – 2030



Prognosen baseras på tidigare siffror om barnafödande, invandring och in- och utflyttning

## Utkast - Utredning sammanslagning förskola i Hyltebruk

Enligt den negativa prognosen skulle antalet barn i förskola hamna på en nivå på cirka 255, med en topp på cirka 276, år 2020. Enligt ett mer positivt scenario skulle behovet hamna på en nivå runt 270, med en topp på cirka 280 år 2020. Anledningen till att de båda scenarierna har en ökning i antalet barn i förskola under 2020 är att det under 2017, 2018 och 2019 föddes fler barn än vad det vanligtvis gör i Hyltebruk. I båda prognoserna har ett högre barnafödande räknats med i prognoserna än det som var under perioden innan flyktingkrisen. Detta eftersom befolkningen i stort har ökat de senaste åren, vilket antas leda till att barnafödandet fortsätter ligga på en aningen högre nivå än tidigare.

Värt att poängtera är att prognosen gäller antalet barn i Hyltebruk tätort, samtidigt som upptagningsområdena för förskolorna i Hyltebruk sträcker sig utanför tätortsgränsen. Prognosen har utgått från att det förhållandet som varit mellan antalet barn i Hyltebruk och barn på kommunal förskola mellan 2017, 2018 och 2019 kvarstår under prognosperioden.

Utredningens mer positiva inflyttningsscenario visar att behovet av förskoleplatser kommer ligga på ungefär samma nivå som det gör idag. I barn- och ungdomskontoret lokalöversyn från 2019 gjordes bedömningen även där att behovet kommer fortsätta på samma nivå de närmaste åren. Barn- och ungdomskontoret beskrev då att det bör finnas 270 förskoleplatser i Hyltebruk, istället för dagens 290 platser, vilket baseras på dagens kösituation, barnprognos, och att det idag inte är fullt på alla enheter. Sammanvägt med befolkningsprognoserna gör även denna utredning bedömningen att 270 platser är ett lämpligt antal kommunala förskoleplatser i Hyltebruk.

Det måste dock noteras att detta är prognoser. Det räcker att det kommer ett år där det föds betydligt färre eller betydligt fler barn än vanligt, för att behovet av förskoleplatser ska påverkas märkbart de fem efterföljande åren. Andra faktorer såsom konjunkturläget och övriga trender i samhället påverkar befolkningsmängden i stor grad. Även byggandet av en ny, attraktiv, förskola kan potentiellt vara något gör kommunen mer attraktiv för barnfamiljer och ökar inflyttningen.

### 2.1.3 Förslag på sammanslagning av förskolor

Med bakgrund av prognoserna i föregående kapitel, utgår utredningen från att en ny förskola skulle kräva 120 förskoleplatser. Det skulle innebära att Hyltebruk totalt har 270 förskoleplatser, vilket är 20 platser färre än de 290 som finns idag.

Skolverkets riktmärke för hur stora barngrupper bör vara är 6-12 barn för de som är 1-3 år gamla. För barn som är 4-5 år är riktmärket 9-15 barn. Utredningen räknar därför med att det i mindre barngrupperna ska vara 8 barn, och att det i de större barngrupperna ska vara 12 barn. Detta innebär att en ny förskola bör ha 6 avdelningar. En ny förskola i Hyltebruk bör organiseras som redovisas i Figur 6 nedan.



Figur 6. Organisation ny förskola i Hyltebruk

120 barn – 24 pedagoger (grundbemanning)					
1-3 år 48 barn			3-5 år 72 barn		
"avd.A" 2 grupper med 8 barn i varje, 4 pedagoger (heltid)	"avd.B" 2 grupper med 8 barn i varje, 4 pedagoger (heltid)	"avd.C" 2 grupper med 8 barn i varje, 4 pedagoger (heltid)	"avd.D" 2 grupper med 12 barn i varje, 4 pedagoger (heltid)	"avd.E" 2 grupper med 12 barn i varje, 4 pedagoger (heltid)	"avd.F" 2 grupper med 12 barn i varje, 4 pedagoger (heltid)
16 barn	16 barn	16 barn	24 barn	24 barn	24 barn

Nedan beskrivs ytterligare hur en ny förskolas organisation och verksamhet bör utformas.

### Bemanning

Utöver 24 pedagoger behövs 1 specialpedagog som ingår i barnhälso teamet tillsammans med rektorn. 1 kostansvarig och 1 vaktmästare krävs. Vaktmästartjänsten går att dela med Sörgården. I och med förskolans nya läroplan (Lpfö 18), där det tydligt framgår förskollärarens ökade ansvar, bör fördelningen vara 60 % förskollärare och 40 % barnskötare.

### Lokaler

Lokalen ska utöver de 6 avdelningarna även bestå av ateljé, kontor till rektor och administrativ personal. Lokalen behöver ha ett vilorum, personalrum, omklädningsrum och gärna en matsal till de äldre barnen. Matsalen kan även användas som ett samlingsrum vid exempelvis vårdnadshavarmöte. Det behöver även finnas ett mottagningskök, där den köksansvarige tar emot och fördelar kosten. Lokalen behöver en anpassad sovplats där barnen kan sova utomhus året runt. Lokalen behöver en tvättstuga med separata tvättmöjligheter för verksamhet och lokalvård. Förråd och materielrum behövs såväl inne som utomhus. Byggnaden behöver ha markiser eller annat lämpligt solskydd. Lokalerna ska vara väl förberedda inom digital teknik. En förvaring för lokalvårdarna material och utrustning behöver finnas.

Det ska finnas två separata ingångar, en för vårdnadshavare, barn och besökande, samt en personalingång. I "barningången" finns information, gärna på en digital tavla som lätt kan uppdateras.

### Utomhusmiljön

Utomhusmiljön skall vara varierande och bestå både av gräs och asfalt/stenpartier. Det är även viktigt med naturlig skugga för reflektion och återhämtning. Det bör därför finnas stora träd i utomhusmiljön.

Utomhus behöver det finnas stimulerande, utmanade och utvecklande lekredskap. Exempelvis sandlåda, gungor, motorikbana, balansredskap, och klättrerredskap. Enligt Lpfö 18 ska förskolan arbeta med hållbar utveckling. Därför bör utegården också vara förbered för odling och kompostering. Vattenutkastare bör finnas på minst ett ställe, samt bänkar och bord för utomhusaktiviteter och måltider.

### Placering av förskolan

Placeringen bör vara central, för att skapa samarbetsmöjligheter med annan förskola eller skola/fritidshem. Blir placeringen i närheten av Sörgården kan kommunen undvika omplaceringar inom Hylte tätort.

#### 2.1.3.1 Kostnadsberäkning

Nedan visas uppskattade kostnader för driften av en ny förskola motsvarande fem barnavdelningar och 120 platser. Personalkostnaderna i den nya skolan beräknas bli högre än på nuvarande tre enheter. Detta beror på att utredningen räknat med ett större antal behöriga förskollärare än på nuvarande enheter, utifrån förskolans läroplan som säger att fördelningen på en förskola bör vara 60 % förskollärare och 40 % barnskötare. Kostnaderna kommer variera beroende på huruvida kommunen lyckas rekrytera önskat antal behöriga förskollärare.

Uppskattat kostnad för hyra har utredningen fått från Hyltebostäder, där man räknat på en lokal motsvarande 1000 kvm. I hyran ingår matsal, personalutrymme och utemiljö. Hyran motsvarar hyra från extern hyresvärd, varför vinst också är inräknat i hyreskostnaden. Utredningen kan inte nog poängtera att kostnaden för hyra en uppskattad siffra och utgår inte från en offert eller liknande.

Kostnader för lokalvård och vaktmästeri motsvarar de kostnader som idag finns på Torups förskola. Kostnader för måltider är beräknat utifrån 2020 års priser. Kostnader för förbrukning och miljötillsyn m.m. motsvarar budget 2020 per barn, uppräknat med 2,2 %. Den sammanlagda kostnaden för drift och personal uppgår då till 16 718 tkr. Att jämföra med dagens kostnader för Tallen, Kantarellen, Lönnen som ligger på 15 391 tkr.

Figur 5. Sammanställning kostnader – Ny förskola i Hyltebruk (tkr)

<b>Personalkostnader</b>			
	<b>Antal</b>	<b>Beräknad årslön</b>	<b>Budget</b>
Förskolelärare	14	569	7 972
Barnskötare	10	450	4 496
Specialpedagog	1	642	642
Sammanställt personalkostnader			13 110
<b>Driftskostnader</b>			
			<b>Budget</b>
Hyra			1890
Lokalvård*			240
Vaktmästeri*			84
Måltider/kost			912
Förbrukning, miljötillsyn m.m.			266
Kapitalkostnader vid investering enligt figur 6			216
Sammanställt drift			3 824

## Utkast - Utredning sammanslagning förskola i Hyltebruk

<b>Totalt</b>			16 934
---------------	--	--	--------

\* Motsvarar kostnad för Torups förskola

I figur 6 beskrivs uppskattade kostnader för investeringsbudget.

Figur 6. Investeringsbudget, installationer och inventarier – Ny förskola i Hyltebruk (tkr)

<b>Investeringsbudget</b>	
	<b>Budget</b>
Investeringsbudget möbler*	500
Investeringsbudget IT-installationer**	200
<b>Totalt</b>	<b>700</b>

\* Kapitalkostnader har beräknats om investeringsbudget beviljas med 500 tkr för inventarier med avskrivning 3 år. (500 tkr är investeringsbudget för Kinnared förskola 2020)

\*\* IT-infrastruktur, kapitalkostnader med 43 tkr för investering å 200 tkr för installationer, nätverk m.m. Uppgift från IT enheten, avskrivning 5 år.)

### 2.1.3.2 Samordningsvinster

Utredningen bedömer att en sammanslagning av Kantarellen, Tallen och Lönnen skulle medföra flera samordningsvinster. Dels kan avdelningarna ha gemensam öppning och stängning. Dels blir det lättare att omfördela personal vid ledigheter och sjukdom. Generellt blir det lättare för personalen att utbyta erfarenheter och kunskap, samt planera, analysera och utvärdera verksamheten. Även rektorns arbete kommer underlättas, vars tid inte behöver splittras över ett stort antal förskolor. Förskolans utvecklingsgrupp behöver inte förflytta sig mellan ett stort antal förskolor. Barnen kommer få mer kontinuitet i sin vardag, då de inte behöver flytta till en annan enhet vid exempelvis klämdagar. Även den administrativa bördan väntas bli lägre, då administratören bara behöver arbeta gentemot två förskolor. En sammanslagning skulle även möjliggöra för gemensamma vårdnadshavarmöten och vårdnadshavarråd. Slutligen kommer både personal och barn få en större gemenskap, då de tillsammans kan fira traditioner och förskolans dag.

## 3. SLUTSATSER

### Är en sammanslagning ekonomiskt fördelaktig?

Dagens kostnader för personal och drift, för förskolorna Tallen, Lönnen och Kantarellen, uppgår till 15 392 tkr årligen. Uppskattade kostnader för en ny större förskola uppgår till 16 934 tkr. Därtill kommer investeringar krävas som utredningen uppskattar till 700 tkr.

En ny förskola skulle därmed ha en årlig uppskattad kostnad som är 1 524 tkr dyrare än dagens tre förskolor. Det är dock så att driftskostnaderna (det vill säga exklusive personalkostnader) uppskattas vara 338 tkr billigare på en ny förskola. Anledningen till att en ny förskola beräknas bli dyrare beror därmed på dyrare personalkostnader. Detta är för att utredningen har räknat med en större andel behöriga förskolelärare, utifrån riktlinjer i läroplan, än vad det faktiska utfallet är på dagens tre förskolor som utredningen jämför med. Om kommunen inte lyckas tillsätta ett önskat antal behöriga förskolelärare kan den sammantagna faktiska kostnaden för en ny större förskola bli billigare jämfört med de tre förskolor som utredningen jämför med.

**Skapar en sammanslagning samordningsvinster?**

Utredningen bedömer att en sammanslagning av Kantarellen, Tallen och Lönnen skulle medföra flera samordningsvinster. Utifrån personalens perspektiv underlättas planeringen av verksamheten, samt rektorn och administratör får färre enheter att jobba emot. Det blir fördelar för barnen som får mer kontinuitet i sin vardag och som inte behöver byta enhet vid exempelvis klämdagar. Det går även att genomföra samordnade vårdnadshavarmöten och vårdnadshavarråd. Utredningens övergripande bedömning är att en sammanslagning skapar bättre förutsättningar för att utveckla verksamheten.